

Воле политичари да се понашају као да нема законитости у економији. Лекцију учимо на тежи начин кроз кризу еврозоне бавећи се последицама увођења јединствене валуте, која је створена без кључних полуга економске заштите.

Узгред, економисти и инвеститори имају и навику да игноришу и политичке законитости. И то је једнако погрешно и може се наредних година испоставити да је посебно ризично у Европи [\[1\]](#).

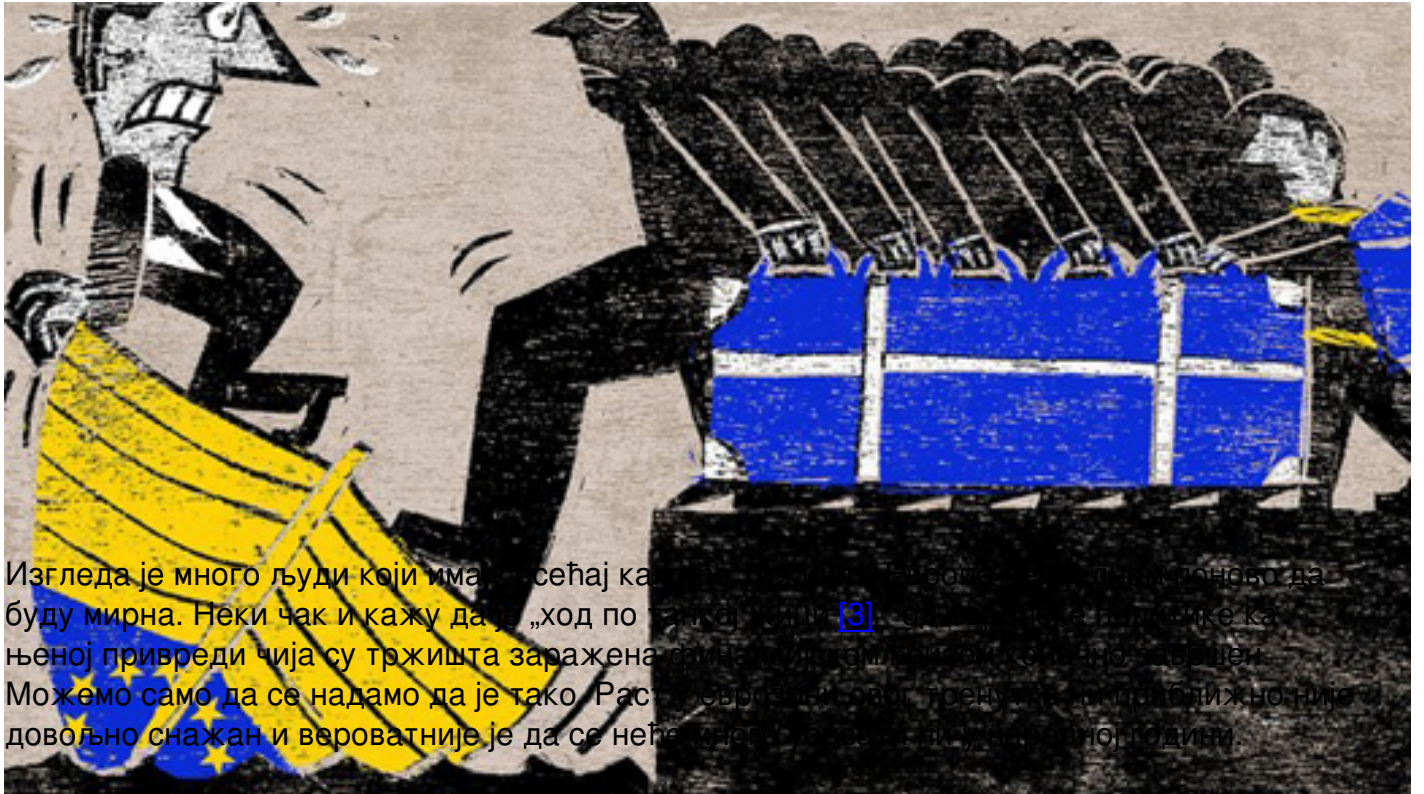
Хвала богу, неће бити ризика да се континент суочи с економском кризом 2016. године [\[2\]](#)

. Бићемо и даље забринути за Грчку, а можда и Шпанију убог неизвесног резултата избора. Тешко је на први поглед угледати било шта да нам узрокује нервозу и трему какве смо виђали на финансијским тржиштима крајем сваке од протеклих пет година.

У сваком случају, морамо чекати велики низ догађаја у 2017. години, у које треба укључити и изборе у Немачкој и Француској.

Има неколико догађаја у политичком календару који нарушавају тржишта и економије. Међу таквим изузетним догађајима кључни је могући референдум о британском чланству у ЕУ.

У сваком случају, морамо чекати велики низ догађаја у 2017. години, у које треба укључити и изборе у Немачкој и Француској.

Изгледа је много људи који имају сећај како је Европа изгледала пре него што да буду мирна. Неки чак и кажу да је „ход по танкој линији“ [\[3\]](#) европске политике ка њеној привреди чија су тржишта заражена финансијском кризом које је коначно завршен. Можемо само да се надамо да је тако. Распад еврозоне у овом тренутку је приближно није довољно снажан и вероватније је да се неће много променити у наредној години.

Опадање потрошње и потрошачког поверења ће се наставити, а уз незапосленост замашнијег опоравка за сада нема. Новембарски терористички напади у Паризу су довели до краткорочног удара по економијама Белгије и Француске. Међутим не познајем економисту који би због страха од нових терористичких напада или мигрантске кризе смањио своје прогнозе за 2016. годину.

Многи економисти у ствари закључују како ће нето ефекат прилива миграната бити позитиван, како краткорочно тако и дугорочно. На додатне трошкове везани за кризу, нарочито у Немачкој, они гледају као на подстицај у ово доба када је фискална позиција више губитничка него икад до сада.

Многи економисти у ствари закључују како ће нето ефекат прилива миграната бити

позитиван, како краткорочно тако и дугорочно.

Гледано кроз објектив економије, масовни прилив Сиријаца и других, међу којима има много високо образованих људи, доноси изгледе дугорочног подстицања економских потенцијала у земљама као што је Немачка, чије становништво би у супротном почело да се смањује.

С тако скученог становишта посматрано, овакав економски поглед на мигрантску кризу је вероватно тачан док му тачност траје [\[4\]](#). Политичке олује су у Европи потиснуте [\[5\]](#) као би се у будућности преусмериле

[\[6\]](#)

ка њеном опоравку, али искуство нам даје дугорочне разлоге да се забринемо.

Искуство каже да оно што личи на општу економску прилику може одмах да се претвори у неприлику ако се политички другачије усмери [\[7\]](#). Ово звучи банално [\[8\]](#), али тако нешто у Британији није било очигледно током деведесетих година и почетком трећег миленијума, кад се брзељало [\[9\]](#)

с нето имиграцијом из ЕУ и ван ње. Економисти и предузећа су имали јасну коист од прилива радне снаге, али су политичке последице овога допринеле да се Велика Британија упути ка напуштању ЕУ.

Већини учесника на тржишту, пре свега великом парчету пословне заједнице, био би такав исход веома негативан. Иста динамика се одвија и у Немачкој, али много брже, па је храбром добродошлицом стотинама хиљада миграната Ангела Меркел сама убила

сопствену популарност.

Дакле, уз позитивне фискалне ефекте и понуду на тржишту, инвеститори већ могу да осете и значајне негативне ефекте: Најефикаснији политичар Европе не може да се кандидује је неће поново бити изабран.

Криза еврозоне нас је научила како је јединствена валутна област снажна само онолико колико је снажна њена најслабија карика.

Криза еврозоне нас је научила како је јединствена валутна област снажна само онолико колико је снажна њена најслабија карика. Исту лекцију учимо управо сада по питању јединствене европске границе.

Кад људи почну да вагају своју личну и економску безбедност према ризицима које доноси интеграција, биће много теже да се оствари дубља сарадња која ће сутра требати ради остварења безбедносних потреба и убрзања раста. Ако не верујете, питајте Дејвида Камерона. Његовим тимом већ влада страха да ће мигрантско питање доминирати завршницом референдумске кампање [\[10\]](#).

Ризик за Европу који економисти не желе да виде

Пише: Стефани Фландерс
понедељак, 01 фебруар 2016 11:54

